

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**TIKUV BUYUMLARINI KONSTRUKSIYALASH VA
MODELLASHTIRISHNI AVTOMATLASHTIRILGAN TIZIMLARI**

FANI BO'YICHA

SILLABUS

(Kundizgi bo'lim 2-kurslar uchun)

Bilim sohasi: 100000 - Gumanitar
Ta'lim sohasi: 110000 - Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi: 60111300 - Texnologik ta'lim

NUKUS-2025

Modul / fan sillabusi
Aniq fanlar fakulteti
60111300 – Texnologik ta'lim

Fan/modul:	Tikuv buyumlarini konstruksiyalash va modellashtirishni avtomatlashtirilgan tizimlari
Fan/modul turi:	Majburiy
Fan/modul kodi:	TBKvL 208
Yil:	3
Semestr:	IV
Ta'lim shakli:	kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	20
Amaliy mashg'ulotlar	20
Laboratoriya mashg'ulotlar	20
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtixon
Kurs tili:	o'zbek

1. Fan/modulning maqsadi (FM)

F/MM1	Bo'lajak mutaxassislarni umumiy o'rta ta'limda maktab o'quvchilarini ijodiy faoliyatga muvaffaqiyatli tayyorlash, talabalarga o'g'il bolalar, qiz bolalar, ayollar va erkaklar kiyimlarini asos andozalarini qurish va model eskizi bo'yicha maxsus kompyuter dasturlari orqali konstruksion chiziqlar kiritgan xolda modellashtirishni o'rgatishdan iborat
--------------	---

2. Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1	Gazlamalarga ishlov berish praktikumi (GIBP106)
----------	---

3. Ta'lim natijalari (TN)

TN1	O'g'il bolalar ko'ylagi va shimlarini maxsus kompyuter dasturlari orqali konstruksiyasini qurish va eskizga mos konstruksion chiziqlar kiritish orqali modellashtirishni amaliyotda samarali foydalana olish malakalarini shakllantirish
TN2	Qiz bolalar koftasini maxsus kompyuter dasturlari orqali konstruksiyasini qurish va eskizga mos konstruksion chiziqlar kiritish orqali modellashtirishni amaliyotda samarali foydalana olish malakalarini shakllantirish
TN3	Qiz bolalar yubkasi va nimchasini maxsus kompyuter dasturlari orqali konstruksiyasini qurish va eskizga mos konstruksion chiziqlar kiritish orqali

	modellashtirishni amaliyotda samarali foydalana olish malakalarini shakllantirish
TN4	Ayollar ko‘ylagi, yubkalari, shimini, lozim va milliy ko‘lagini maxsus kompyuter dasturlari orqali konstruksiyasini qurish va eskizga mos konstruksion chiziqlar kiritish orqali modellashtirishni amaliyotda samarali foydalana olish malakalarini shakllantirish
TN5	Erkaklar ko‘ylagi va shimini maxsus kompyuter dasturlari orqali konstruksiyasini qurish va eskizga mos konstruksion chiziqlar kiritish orqali modellashtirishni amaliyotda samarali foydalana olish malakalarini shakllantirish

Fan mazmuni	
Mashg‘ulotlar turi ma‘ruza (M)	
M1	“Tikuv buyumlarini konstruksiyalash va modellashtirishni avtomatlashtirilgan tizimlari” fanining maqsad va vazifalari
M2	Odam gavdasi haqida ma‘lumot..
M3	Kiyim loyihalashni avtomatlashtirish yo‘llari. Kompyuter yordamida loyihalah. ¹
M4	Turli LAslarda kiyim loyihalashning asosiy bosqichlarini bajarish xususiyatlari.
M5	Loyihalashning avtomatlashtirilgan sistemasi turlari. Kompyuter yordamida ishlab chiqarish. ²
M6	Texnik modellashtirish jarayoni haqida ma‘lumotlar.
M7	Birinchi xil konstruktiv modellashtirish usullari.
M8	O‘tkazma yangli konstruktiv asosdan reglan bichimini modellash.
M9	Yordamchi detallarni chizish, andoza tayyorlash, uni ko‘paytirish va gazlamaga joylashtirish.
M10	Berilgan model uchun andazalar yoyilmasini ishlab chiqish va material sarfi normasini hisoblash.

Mashg‘ulotlar shakli: amaliy mashg‘ulot (A)	
A1	Gavdadan o‘lchov olish. Fartuk chizmasini chizish.
A2	Beldan kiyiladigan kiyimlar. Ayollar bo‘lakli yubkasini modellashtirish. Ayollar bo‘lakli yubkasini andozasini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Ayollar to‘g‘ri bichimli yubkasini modellashtirish. Ayollar to‘g‘ri bichimli yubkasi andozasini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash.
A3	Ayollar yubka-shimini andozasini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Ayollar shimini modellashtirish. Ayollar shimini andozasini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash.
A4	Bolalar kiyimlarini modellini yaratish. Maktabgacha yoshdagi qiz bolalar ko‘ylagini modellashtirish, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash.
A5	Maktabgacha yoshdagi o‘g‘il bolalar ko‘ylagini modellashtirish, andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. O‘g‘il bolalar shimini modellashtirish, andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash.
A6	Ayollar yengil kiyimlari. Ayollar tungi ko‘ylagini modellashtirish, andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Ayollar ko‘ylagini modellashtirish, andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Ayollar nimchasini modellashtirish, andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama

¹ <https://www.cambridgeinternational.org/Images/694056-2026-2028-syllabus.pdf>

² <https://www.cambridgeinternational.org/Images/694056-2026-2028-syllabus.pdf>

	sarfini hisoblash.
A7	Ayollar bluzkasini modellashtirish, andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Ayollar milliy ko‘ylagi va lozimini andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Ayollar pidjagini andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash.
A8	Bazaviy asoslar yordamida yangi modellar konstruksiyasini qurish xususiyatlari. Ayollar kalta yaxlit yengli kiyimlarni andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash.
A9	Ayollar uzun yaxlit yengli kiyimlarni andazani tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Reglan yengli kiyimlarni modellashtirish, andozalarini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash.
A10	Erkak kiyimlarini modellini yaratish (erkaklar sarochkasi). Erkak ko‘ylagini andozalarini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Erkak pidjagini andozalarini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Erkak shimini andozalarini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash. Yoqalarni andozalarini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va gazlama sarfini hisoblash.

Mashg‘ulotlar shakli: Laboratoriya mashg‘uloti (L)	
L1	Beldan kiyiladigan kiyimlar. Ayollar bo‘lakli yubkasini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Ayollar to‘g‘ri bichimli yubkasini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.
L2	Ayollar yubka-shimini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Ayollar shimini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.
L3	Bolalar kiyimlarini modellini yaratish. Maktabgacha yoshdagi qiz bolalar ko‘ylagini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.
L4	Maktabgacha yoshdagi o‘g‘il bolalar ko‘ylagini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. O‘g‘il bolalar shimi konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.
L5	Ayollar yengil kiyimlari. Ayollar tungi ko‘ylagini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Ayollar ko‘ylagini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Ayollar nimchasini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.
L6	Ayollar bluzkasini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Ayollar milliy ko‘ylagi va lozimini asos chizmasini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Ayollar pidjagi asos chizmasini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.
L7	Bazaviy asoslar yordamida yangi modellar konstruksiyasini qurish xususiyatlari. Ayollar kalta yaxlit yengli kiyimlarni konstruksini kompyuter dasturi orqali qurish.
L8	Ayollar uzun yaxlit yengli kiyimlarni konstruksini kompyuter dasturi orqali qurish. Reglan yengli kiyimlarni konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.
L9	Erkak kiyimlarini modellini yaratish (erkaklar sarochkasi). Erkak ko‘ylagini (sarochkasini) konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Erkaklar pidjagi konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.
L10	Erkaklar shimini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Yoqalarni kompyuter dasturi orqali konstruksiyasini qurish.

Mustaqil ta‘lim (MT)		
MT1	Seminar va amaliy mashg‘ulotlarga tayyorgarlik ko‘rish va uy ishlarini bajarish.	60 soat
MT 2	Vaziyatli masalalar (kazuclar) tuzish	20 soat
MT 3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	10 soat
MT 4	Berilgan mavzu bo‘yicha referat yozish	10 soat
MT 5	Anjumanga tezis tayyorlash	10 soat

MT 6	Berilgan mavzu bo'yicha prezentatsiyalar tayyorlash	10 soat
-------------	---	---------

6. O'quv-uslubiy adabiyotlar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati.

Asosiy adabiyotlar

1. Z.Davletsheva Tikuv buyumlarini tayyorlash texnologiyasi. O'quv qo'llanma. Toshkent 2017 "Sano standart" nashriyoti
2. M.Sh.Jabborova Tikuvchilik texnologiyasi. Darslik. Toshkent "O'zbekiston" nashriyoti. 1994 yil
3. G.K.Xasanbayeva Kiyim modelini ishlash va konstruksiyasini tayyorlash. O'quv qo'llanma. Toshkent. O'qituvchi. 1990 yil.
4. M.R.Xudoyberdieva Kasb mahorati. Darslik. T.: Faylasuflar milliy jamiyati, 2010
5. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik o'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutq / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent : O'zbekiston, 2016
6. Mirziyoyev Sh. M.Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. / SH. M. Mirziyoyev. – Toshkent : O'zbekiston, 2017. -592 b. (.pdf 170Mb)
7. Texnologiya shveynix izdeliy: uchebnik / N.N.Bodyalo [i dr.]. – Vitebsk: UO «VGTU», 2012. – 307 s.
8. A.T.Truxanova. Osnovi texnologii shveynogo proizvodstva.Uchebnik.-4-e izd. –M.: Vissh. shk. Izd centr «Akademiya», 2001.-336s.:
9. Ashish Kashyap, Rashmi Sharan, Rishika Jalali Little Girls Dress Making Course Book Copyright © 2011 US'HA INTERNATIONAL LIMITED
10. Woodwork Joints, William Fairham 2008

Axborot manbaalari

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.edu.uz
4. www.ziyo.edu.uz
5. www.gov.uz
6. <https://www.cambridgeinternational.org/Images/694056-2026-2028-syllabus.pdf>

Ta'lim natijalarini baholash uchun ballar quyidagi tartibda belgilanadi:		
Joriy nazorat bali	Oraliq nazorat bali	Yakuniy nazorat bali
Auditoriya mashg'ulotida berilgan topshiriqlarni bajarilganligi uchun – joriy baholash(JB); Mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarganligi uchun – mustaqil ishni baholash (MIB);	Oraliq nazorat vaqtida javob berganligi uchun – oraliq nazorat bali(ONB); Mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarganligi uchun – mustaqil ishni baholash (MIB);	Yakuniy nazorat vaqtida javob berganligi uchun – yakuniy nazorat bali (YNB)
Joriy nazoratning maksimal bali 30 ball: $\Sigma JN = JB + MIB$	Oraliq nazoratning maksimal bali 20 ball: $\Sigma ON = ONB + MIB$	Yakuniy nazoratning maksimal bali(YNB) 50 ball.
$\Sigma JN + \Sigma ON > 30$ ball bo'lgan talaba yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi.		
Modul(fan)dan o'zlashtirish ko'rsatkichi(O'K): $\Sigma O'K = \Sigma JN + \Sigma ON + YNB$		

$\Sigma O'K \geq 60$ ball bo'lganda modul(fan) o'zlashtirilgan hisoblanadi.				
Talabalarning ta'lim natijalarini baholash mezonlari:				
Daraja	5 ballik tizim (baho)	O'zlashtirish foizda	An'anaviyda	Baholash mezonlari
O'quv boshqarma uchun		Professor-o'qituvchi uchun		
A+	4,51 – 5	91 - 100	A'lo	Talaba materialni mustaqil ravishda tez o'zlashtiradi: xatolarga yo'l qo'ymaydi; mashg'ulotlarda faol ishtirok etadi; savollarga to'liq va aniq javob beradi.
A	4,26 – 4,5	86 – 90		Talaba materiallarni mustaqil ravishda o'zlashtiradi: xatolarga yo'l qo'ymaydi; savollarga to'liq va aniq javob beradi.
B+	4,01–4,25	81 – 85	Yaxshi	Talaba materiallarni yaxshi o'zlashtirgan, uni mantiqiy ifoda eta oladi; mashg'ulotlarda faol ishtirok etadi; savollarga to'liq va aniq javob beradi, biroq uncha jiddiy bo'lmagan xatolarga yo'l qo'yadi.
B	3,51 – 4,0	71 – 80		Talaba materiallarni yaxshi o'zlashtirgan, savollarga to'liq va aniq javob beradi, biroq uncha jiddiy bo'lmagan xatolarga yo'l qo'yadi.
C+	3,26 – 3,5	66 – 70	Qoniqarli	Asosiy materiallarni biladi, biroq aniq ifoda etishga qiynaladi; savollarga javob berishda aniqlik va to'liqlik yetishmaydi; materiallarni taqdim etishda ayrim xatoliklarga yo'l qo'yadi; kommunikatsiya jarayonida qiyinchilik sezadi.
C	3,0 – 3,25	60 – 65		Asosiy materiallarni biladi, biroq aniq ifoda etishga qiynaladi; savollarga javob berishda aniqlik va to'liqlik yetishmaydi; materiallarni taqdim etishda ayrim xatoliklarga yo'l qo'yadi;
F	3,0 dan kam	60 dan past	Qoniqarsiz	Materiallarni o'zlashtirmagan; savollarga javob bera olmaydi; mashg'ulotlarda ishtirok etmaydi

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Dastur muallifi:	T.J.Shamuratova – Texnologik ta'lim kafedrası dotsenti
E-mail:	tamaraxan.shamuratova@gmail.com
Tashkilot:	Ajiniyoz nomidagi Nukus davlat pedagogika instituti, "Texnologik ta'lim" kafedrası
Taqrizchilar:	B.K.Dauletmuratov -texnologik ta'lim kafedrası dotsenti, t.f.d (DSc). N.T.Orinbetov - texnologik ta'lim kafedrası dotsenti, (PhD)

Fanning Sillabusi Ajiniyoz nomidagi Nukus davlat pedagogika instituti Kengashining 2025-yil "21" 06 dagi 11 - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

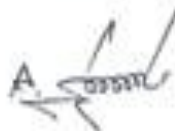
Fanning Sillabusi "Texnologik ta'lim" kafedrasining 2025-yil "10" 06 10 - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i:

A. Abdiev

Fakultet dekani:

R. Jiemuratov

Kafedra mudiri:

N. Orinbetov

Tuzuvchi:

T. Shamuratova